

Debatt

Eifred Markussen
forsker, Nordisk institutt
for studier av innovasjon,
forskning og utdanning

Skole. Det er stor forskjell på de som står hele løpet og stryker i ett eller to fag og de som slutter fordi de aldri har fikset skolen.

Frafallet har ikke økt

Aftenposten har fokusert på frafall i det siste. Det er bra. Det er viktig med kontinuerlig fokus på dette samfunnsproblemet. Avisen har vist at andelen som har bestått videregående skole siden innføringen av Reform 94, har vært bemerkelsesverdig stabil. År etter år har ca. syv av ti (68-72 prosent) bestått når dette måles fem år etter at de begynte.

Aftenposten har også, senest i lederen 19. august, skrevet at frafallet har økt litt de siste årene. Det er ikke riktig. Feilen oppstår kanskje fordi man setter likhetstegn mellom ikke bestått og frafall.

Men det er ikke slik at alle som ikke har bestått, har falt fra. Statistisk sentralbyrå plasserer, ikke uten grunn, de som ikke har bestått i tre grupper. For det første de 5-6 prosent av årskullene som bruker mer enn fem år på å fullføre. Mange av dem kommer til å bestå, og kan ikke inkluderes i frafallsgruppen. For det andre de som har gjennomført hele løpet, men med stryk i ett eller flere fag eller til fagprøven. Disse utgjør ca. 7 prosent av årskullene. Dette er heller ikke frafall.

Frafall betyr at man har sluttet før man har gjennomført hele løpet.

Krever ulike tiltak

Noen vil si at dette er flisespikkeri, og at det sentrale er om man består eller ikke, ikke om man stryker eller slutter. Men det er stor forskjell på dem som står hele løpet og stryker i ett eller to fag og de som slutter fordi de aldri har fikset skolen. Skal man bruke statistikk som grunnlag for ny pedagogikk eller ny utdanningspolitikk, er det viktig å holde tungen rett i munnen. Både stryk og slutting er alvorlig, men det kreves ulike tiltak for å få strykerne til å stå og slutterne til å bli. Derfor blir det galt å putte dem i den samme sekken og kalle det frafall.

Hvordan har så frafallet utviklet seg? Blant dem som begynte i videregående i 1994 og 1995, var det 20 prosent som sluttet. Så har denne andelen falt sakte, via 18-19 prosent mellom 1996 og 2006, til det siste kullet der Statistisk sentralbyrå har gitt oss tall, 2007-kullet: Her sluttet 17 prosent. Dette er den laveste andelen sluttere målt av Statistisk sentralbyrå. Tallene viser altså at frafallet har sunket svakt fra det første Reform 94-kullet til det andre Kunnskapsløftet-kullet. Riktignok bare 3 prosentpoeng, men det er en utvikling i riktig retning.

På de studieforberedende utdanningsprogrammene har frafallet vært stabilt siden 1994: 7-9 prosent.

Blant dem som begynte på yrkesfag, har det vært en reduksjon i frafallet fra henholdsvis 36 og 33 prosent for 1994- og 1995-kullene, via 30-31 prosent for 1996-2000-kullene og 28-29 prosent fra og med 2001-kullet, til 27 prosent for 2007-kullet, det siste kullet vi har tall for. Dette er den laveste andelen sluttere på yrkesfag målt av Statistisk sentralbyrå. På yrkesfag samlet ser vi altså en betydelig reduksjon (fra 36 til 27 prosent) i frafallet fra 1994 til 2007-kullet, og en svært stabil situasjon fra 2001.

Alt i alt har frafallet gått ned fra 1994 til 2007-kullet, både for alle elevene samlet og særlig blant yrkesfagelevne. Ikke voldsomt, og det er fortsatt svært mye ugjort, men frafallet har i hvert fall ikke økt.